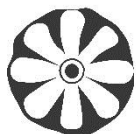

Liturgie met overdenking

Vanwege auteursrechten staat op de website alleen deze 'kale' liturgie

doopsgezinde
gemeente
leeuwarden

Doopsgezinde Gemeente van Leeuwarden

Zondag 21 januari 2018

Organist: Gerben Bergstra; voorganger: Roelof Akse

thema: *Maak heel mijn leven tot een lied*

* Mededelingen en aansteken van de kaars

* Bemoediging en groet

* Zingen *Licht in onze ogen* NL 463: 1-8

* Gebed

* Zingen *Waarlijk, dit is rechtvaardig* NL 92: 1 en 2

* Bijbellezing Psalm 92 (in een vertaling van dr. Th Booij)

* Zingen *Gij zult de eer verhogen* NL 92: 6 en 7

* Bijbellezing Lucas 2: 36-38 (NBV)

* Zingen *Zij zullen vruchten dragen* NL 92: 8

* Overdenking

Zusters en broeders,

Deze broeder uit Hallum hield ervan om tijdens het bus rijden voorin te zitten. Dan kon hij vooruitkijken en alles onderweg goed overzien. Vanwege zijn slechte gehoor kon hij het gepraat, *door elkaar*, achter in de bus toch niet volgen.

Het gaat hier om een seniorenmidweek te Fredeshiem, 't speelde enkele jaren geleden. Een groep mensen uit Friesland, op de één of andere manier betrokken bij een Doopsgezinde gemeente, vierden met elkaar vakantie net over de grens in de bossen bij Steenwijk.

Pieter was nog een fitte man. Met een schijnbaar gemak kon hij de opstap in de bus maken. En wanneer we ergens parkeerden, dan was hij als eerste uitgestapt en haalde achter uit de bus diverse rollators tevoorschijn.

Op volgorde van uitstappen van de gebruikers stonden die steunapparaten dan klaar bij de schuifdeur van de bus. Pieter was een attente poortwachter bij het in- en uitstappen.

Hij genoot van de ritten die we maakten: Giethoorn, Nijeveen, Appelscha.

Vrijdag was de laatste vakantiedag van deze mooie midweek.

Iedereen had genoten.

Pieter werd opgehaald door zijn zoon. Deze zoon (*nog een kop langer dan syn heit!*) had een aantal dozen gebak voor bij de koffie meegenomen. Want syn heit was deze vrijdag jarig! JAWÉL, hij werd 92!

Liturgie met overdenking

Vanwege auteursrechten staat op de website alleen deze 'kale' liturgie

En vanwege die prachtige leeftijd hebben we voor zijn verjaardag, als een dankgebed en bemoediging psalm 92 gelezen:

*Zij dragen nog vrucht als ze oud zijn
En blijven krachtig en fris*

(Ik kan deze psalm niet meer lezen zonder dat ik Pieter als eerste zie uitstappen)

Wat wil deze psalm ons zeggen? Dit lied van ruim 2500 jaar geleden.

Is het niet wat ouderwets om psalmen te zingen? Om psalmen te lezen?

Dit seizoen bij de Bijbelkring op woensdagmorgen verdiepen we ons in deze oude poëzie.

Bijvoorbeeld in psalm 23, 119, 139 ... zij kwamen voorbij. Letters en woorden om op te kauwen, te herkauwen.

Deze psalm 92 is bedoeld als een lied voor de Sabbatdag. Zo is in de eerste regel te lezen.

Volgens Rabbijnse overlevering werd deze psalm gereciteerd op de Sabbat.

D.w.z. er hoorde een melodie bij; melodie en tekst werden één.

Ze werden één door het voortdurende gebruik op die sabbatmorgen, jaar in- jaar uit. Gezongen bij het ochtendritueel (zoals wij hier jarenlang hebben gezongen '*goedemorgen, welkom allemaal ...*')

Zoals een voortdurende druppel een steen uitholt. De druppel van de herhaling, de steen van de liturgische samenkomst. Je hebt geen boekje nodig, je hebt geen liturgie blaadje nodig. Met je ogen dicht rolt deze tekst vanuit je binnenste schatkamer van het bewaren, van het herinneren. Woorden fan mem .. of heit, of fan pake of beppe!

Dat is anders als bij een museum. Deze tekst van psalm 92 ligt hier niet in een vitrine, met ganzenvaar op vergeeld papier geschreven.

Een lied uit die schatkamer van onze traditie is naar de oppervlakte gekomen.

Dat is rijkdom! Een andere rijkdom dan vluchtige contacten, een andere rijkdom dan een appje ontvangen over een afspraak, een andere rijkdom dan het wereld wijde web ons kan bieden. We komen soms tekort door vluchtigheid; door het multitasken van koken, berichten lezen, en ondertussen met je zoon praten over het huiswerk van die dag ...

Wij willen soms teveel tegelijk; en denken dat we tekort schieten wanneer één onderdeel van dat teveel, al te mager blijkt uit te vallen.

'... Niet het vele is goed' (maar... het goede is veel).

Psalm 92 was in die tijd van het gebruik een lied om de wereld overzichtelijk te maken. In de psalm is er een tegenstelling tussen bozen en rechtvaardigen (vers 6-12).

De boosdoeners veroorzaken chaos en zijn vijanden van de Eeuwige.

De rechtvaardige (de zogenaamde tsadiek) streven naar Gods orde, naar verbondenheid met de Eeuwige.

Het geeft een overzicht, waardoor je beter onderscheid kunt maken.

Dat was toen nodig, dat is nu nodig.

Geloof me ... Dit is niet een oproep tot zwart-wit denken; wél tot een kritisch nadenken.

Liturgie met overdenking

Vanwege auteursrechten staat op de website alleen deze 'kale' liturgie

Waar ben je mee bezig mens, Adam ... Eva? Wat zijn de gevolgen van jouw handelen, of juist van jouw *niet*-handelen?

Bijvoorbeeld die verblekende kleur van het koraal! Dat prachtige ecosysteem, waar we afgelopen sept. en okt. aan de Australische westkust van mochten genieten.

Door de opwarming van de zee verbleekt het koraal en sterft.

Hebt u wel eens een stukje gezwommen met een groene zeeschildpad van bijna twee meter in doorsnee? Dan ben je nietig als een zuurstof-afhankelijke mens, spartelend in de branding.

Deze psalm speelt zich af in het centrum van de religieuze wereld, in het hart van het heiligdom, in de tempel van Jeruzalem.

Met andere woorden, gezongen in die oeroude plek van samenkomst. Waar de muren getuigen van gebeden, waar de vensters getuigen van het goddelijk licht dat schijnt voor binnen en voor buiten. Waar de vloertegels getuigen van voorzichtige stappen en knie afdrukken door gebeden van dank en smeking.

Er is sprake van een hymne, een lofzang voor God.

'Ik jubel over de werken van uw handen' (5b)

Om in de ochtend van uw goedheid te vertellen, *chèsèd*.

Want een ochtend kan zo helder beginnen, zeker wanneer bewolking achterwege blijft en het paars-rode de Oostelijke kim kleurt als een nieuw vuur van de dag. Het begin van een heldere dag die als een lied al mijn stijve snaren doet trillen.

En van uw trouw in de nachten.., múná.

Juist dan, wanneer schaduwen op de muur in het kaarslicht groot lijken, onbeheersbaar! Dan zing je schoorvoetend over trouw, met een trillende stem, een gefluister als een *tegenover* van het ondoordringbare duister om je heen.

(en in vers 16) Om te vertellen dat de Heer oprecht is, *yásár*.

Het gaat om begrippen die niet klinken als holle vaten, maar waarbij de inhoud klopt met de buitenkant; we mogen zuinig met die woorden zijn. Laat de gebruikte begrippen kloppen met onze inhoud. En doe het niet teveel ... overdadig. En ook, doe het niet te weinig, al te bescheiden.

Chèsèd, múná en yásár. Goedheid, trouw en oprecht, als fundamentele begrippen van de bodem waarop we leven. Waarop we niet alléén leven; maar in samenhang met héél de schepping.

Weet u dat bomen oud kunnen worden?

Met enkele van die bomen vergelijkt de dichter van deze psalm de rechtvaardige. Tegenover boosdoeners die met gras worden vergeleken: kortstondig, vergeeld bij droogte.

Het is een vergelijking met dadelpalmen en cederbomen, hoog oprijzend, geplant in het huis van de Heer. (Deze uitdrukking betekent: *dat het de betrokkene goed gaat*. Zoals *'hij ziet de zon in het water schijnen'*)

Het mooie van deze indrukwekkende bomen is dat ze tot op hoge leeftijd vrucht kunnen dragen, *'vol van sap en loof zullen zij zijn'*. (15b)

Wat een prachtig beeld! *'vol van loof en sap'!*

Liturgie met overdenking

Vanwege auteursrechten staat op de website alleen deze 'kale' liturgie

Is het waar?

We spraken er afgelopen woensdagmorgen over. *Is het waar?*

Kun je op hoge ouderdom het leven vergelijken met die prachtige, recht groeiende ceder?

Ja, soms kan dat!

Hoor 't voorbeeld van Pieter, in het begin van deze overdenking.

Nee, soms kan dat niet!

Dan is de wind zo lelijk snoeihard geweest, dan moet je buigen. Of er breekt een grote tak af. Of de grond om je wortelstelsel spoelt weg. Naakt en verkleumd sta je met lege handen.

Vol loof en sap!

Ja, soms kan het wel!

Dan lijkt het alsof je milder wordt.

Slakken waar je vroeger zout op zou strooien, die pak je nu voorzichtig op en zoek een plekje, verderop, onder de heg.

Geduld is je metgezel geworden; hoewel dit nooit jouw sterkste kant is geweest.

Zovele ouderen in onze gemeente die zich inzetten voor leefbaarheid, op allerlei manieren.

Proef maar wie straks aan het koffie schenken is ...

En als laatste voorbeeld van een muzikale boom, een acacia met wortels in Bach.

Al zovele jaren trouw, met klanken die oprecht zijn. Ik bedoel het orgelspel van hierboven, vergelijkbaar met een *ruisend spel op de lier*. Zou je niet beter weten, dan speelt daar een jongedame: virtuoos en krachtig.

Maar u weet beter ... u weet beter: *'nog gedijen zij in de ouderdom!'*

Hoge ceder, eiken uit Nijlanstate, acacia.

Zo oud en weerloos,

jullie zullen weer bloeien,

jong en groen!

(Variatie op Oosterhuis, 150 psalmen vrij)

* Orgelspel

* Open ruimte

* Zingen

Voor mensen die naamloos

NL 647: 1 en 3

* Dank- en voorbeden, met in het gebed zingen van NL 647: 1 en 3;

na stilte zingen we opnieuw *'Voor mensen die naamloos, kwetsbaar en weerloos'*, vers 1 en 3 van NL 647

Liturgie met overdenking

Vanwege auteursrechten staat op de website alleen deze 'kale' liturgie

* Collecte voor CH 2018

Kortgeleden is er in onze gemeente een commissie in het leven geroepen ter behartiging van de activiteiten in 2018, in het kader van Culturele Hoofdstad 2018. Het zou mooi zijn als een (groot) deel van deze plannen kan worden uitgevoerd. Dat zal echter de nodige kosten met zich meebrengen, terwijl wij als gemeente, zoals u bekend zal zijn, beslist op de kleintjes moeten letten. Het is de bedoeling met deze collecte een deel van de benodigde financiële middelen te verwerven.

* Zingen

Maak heel mijn leven tot een lied

Uit: Het liefste lied van overzee, deel 2 Sytze de Vries

* Wegzending en zegenbede

* Samen zingen

Hear, wy freegje no, Jo seine op ús wei
Hear, wy freegje Jo, wês mei ús eltse dei (2x) Amen

** _ ** _ ** _ ** _ **

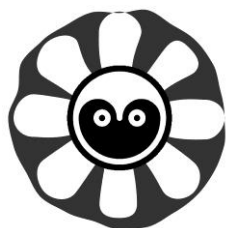
Mededelingen

Schrijven voor Amnesty

Vandaag zijn er voorbeeldbrieven van Amnesty om te schrijven voor gevangenen in India, Colombia en Israël. De briefoverschrijvers kunnen weer los!

Opening Culturele Hoofdstad

In verband met de opening van Culturele Hoofdstad is vrijdag 26 januari vanaf 16.00 uur 's middags tot 's avonds laat de binnenstad afgesloten voor alle verkeer, waarschijnlijk ook fietsers! Ook op zaterdag is de binnenstad afgesloten. Houd er rekening mee dat ook op zondag de kerk iets moeilijker bereikbaar kan zijn.

2018Verhalen

Zoals u ook in *Onderweg* hebt kunnen lezen start het openingsweekend van Culturele Hoofdstad met onder meer een verhalenavond. Op meerdere locaties in Leeuwarden en Fryslân kunt u vertellers beluisteren. Ook bij onze vermaning zit een verteller – of twee – maar er is natuurlijk ruimte voor meer ... Dus als u nu denkt: ik wil ook wel een verhaal vertellen, het kan nog! Spreek Hanna of Tori even aan.

Oecumenische Viering

Vanavond om 19.00 uur, in de Week van Gebed voor Eenheid, wordt er in de R.-K. St. Martinuskerk te Sneek een Provinciale Oecumenische Viering gehouden.